

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

V E N D I M

**PËR SHQYRTIMIN E KËRKESËS TË PARTISË UNIETI KOMBËTAR PËR CRREGJISTRIMIN
NGA ZGJEDHJET PËR ORGANET E QEVERISJES VENDORE TË DATËS 30 QERSHOR 2019.**

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve në mbledhjen e datës 13.06.2019, me pjesëmarrjen e:

Denar	BIBA -	Zv/Kryetar
Bledar	SKËNDERI-	Anëtar
Edlira	JORGAQI-	Anëtare
Rezarta	BITRI-	Anëtare

shqyrtoi çështjen me:

OBJEKT: Për shqyrtimin e kërkesës Partisë Uniteti Kombëtar për ç'regjistrimin nga zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 30 qershor 2019.

BAZA LIGJORE: Neni 23, pika 1, germa "a", neni 64, neni 67, pika 2, të Ligjit nr.10019, datë 29.12.2008 "Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë"

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve pasi shqyrtoi dokumentacionin dhe propozimet e paraqitur,

V Ë R E N

Presidenti i Republikës, në mbështetje të nenit 92, shkronja "gj", dhe nenin 93 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe të nenit 9, paragrafi 1, të ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008 "Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë" i ndryshuar, me Dekretin nr.10928, datës 05.11.2018 ka caktuar datën 30 qershor 2019, për zhvillimin e zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore.

Partia Unitetit Kombëtar, me shkronja nistore "PUK", nëpërmjet Kryetarit të saj, z.Idajet Beqiri, ka paraqitur pranë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve kërkesën dhe dokumentacionin përkatës për t'u regjistruar si subjekt zgjedhor për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore që do të zhvillohen më datë 30 qershor 2019.

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, (KQZ), me vendimin nr.37 datë 11.03.2019 vendosur regjistrimin e "Partia Uniteti Kombëtar", me kryetar z.Idajet Beqiri, dhe shkronja nistore "PUK", si subjekt zgjedhor për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 30 qershor 2019.

KQZ me vendimin me nr.11 datë 18.01.2019 të KQZ-së ka miratuar e modelin dhe specifikimet teknike të fletëve të votimit për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore, të datës 30 Qershor 2019". Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, në mbështetje të nenit 98 të Kodit Zgjedhor me vendimin me nr.728 datë 30.05.2019 ka miratuar rezultatin e shortit duke përcaktuar numrin rendor që do të ketë çdo subjekt zgjedhor në fletën e votimit, ku pjesë e shortit ishte dhe Partia Uniteti Kombëtar.

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, bazuar në nenin 64, nenin 67 të Ligjit nr.10019, datë 29.12.2008 "Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë" si dhe në vendimin nr. 37 datë 11.03.2019 të regjistrimit të Partisë Unitetit Kombëtar, vendimin me nr. 11 datë 18.01.2019 të KQZ-së "Për miratimin e modelit dhe specifikimeve teknike të fletëve të votimit për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore, të datës 30 Qershor 2019", vendimin me nr. 728 datë 30.05.2019 "Për miratimin e rezulttit të shortit për përcaktimin e renditjes së subjekteve zgjedhore në fletën e votimit për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të vitit 2019", ka miratuar përmbajtjet së fletëve të votimit për kandidatët për Këshillat Bashkiak, për 61 bashki për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 30 Qershor 2019. Procesi i printimit të fletëve të votimit ka mbaruar dhe Partia Uniteti Kombëtar renditet në fletën e votimit për kandidatët për Këshillat Bashkiak si subjekt zgjedhor, në ato bashki për të cilat i janë regjistruar listat shumëmemërore.

Partia Uniteti Kombëtar, me shkresën me nr. 11331 prot., datë 13.06.2019 ka paraqitur në KQZ kërkesën për ç'regjistrimin e saj nga zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 30.06.2019. Referuar kërkesës së paraqitur, Partia Uniteti Kombëtar pretendon se pas njohjes me Dekretin nr. 11199 datë 10.06.2019 të Presidentit të Republikës, vlerëson se duhet të ç'regjistrohet nga procesi zgjedhor për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 30.06.2019, si dhe ti hiqet emri nga fleta e votimit.

Në lidhje me këtë kërkesë, KQZ vlerëson se, "Partia Uniteti Kombëtar", me kryetar z.Idajet Beqiri, dhe shkronja nistore "PUK", duke qenë se është regjistruar si subjekt zgjedhor për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 30 qershor 2019, legjitimohet të paraqesë kërkesë përpara KQZ.

Përsa i përket vetë kërkesës, KQZ vlerëson më tej se objekti i saj përbën lëndë zgjedhore dhe është në kompetencë të KQZ për t'u shprehur me vendim. Kjo kërkesë, ka një premisë fillestare, që konsiston në analizën e bazës ligjore për zhvillimin e Zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore të datës 30.06.2019 (posaçërisht Dekretin nr.11199 datë 10.06.2019 të Presidentit të Republikës), si edhe një element thelbësor, që lidhet me të drejtën e subjektit zgjedhor për t'u ç'regjistruar nga procesi zgjedhor dhe heqjen e kredencialeve të tij nga fleta e votimit.

I. Në lidhje me të parën, KQZ, i mbahet qëndrimin të bërë publik edhe më herët, në mbledhjen e datës 10.06.2019, me argumentet si më poshtë:

I.i Presidenti i Republikës, z.Meta, më datë 05.11.2018 ka nxjerrë Dekretin nr.10928 "Për zhvillimin e zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore më datë 30 qershor 2019" me këtë përmbajtje: "Zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të zhvillohen ditën e diel, më datë 30 qershor 2019".

I.ii. Më datë 10.06.2019, Presidenti i Republikës me Dekretin nr.11199 ka vendosur "Shfuqizimin e dekretit nr.10928, datë 5.11.2018 të Presidentit të Republikës "Për caktimin e datës së zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore", duke anuluar datën 30 qershor 2019, si ditë e zhvillimit të zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë."

Dekreti nr.11199, datë 10.06.2019 i Presidentit të Republikës është botuar në Fletoren Zyrtare nr.84.

I.iii. Në datë 13.06.2019, Kuvendi i Republikës ka miratuar Rezolutën "Mbi aktin e Presidentit të Republikës për shfuqizimin Dekretit Nr. 10928, datë 05.11.2018 "Për caktimin e datës së zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore". Kjo Rezolutë, megjithëse nuk ka forcë detyruese, pa asnjë dyshim ndihmon organet ligj-zbatuese, në këtë rast Komisionin Qendror të Zgjedhjeve, për një interpretim, kuptim dhe zbatim sa më korrekt të legjislacionit të interesuar, duke qenë se vjen nga organi primar i hartimit dhe miratimit të Kushtetutës, Kodit Zgjedhor dhe Kodit të Procedurave Administrative.

Sipas kësaj Rezolutive:

"Kuvendi i Shqipërisë duke u njohur me aktin e Presidentit datë 10.06.2019 për shfuqizimin e dekretit nr. 10928, datë 05.11.2018 "Për caktimin e datës së zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore" dhe duke konsideruar se ky është një akt i paprecedentë që synon të mohojë realizimin e së drejtës kushtetuese të shtetasve shqiptarë për të zgjedhur përfaqësuesit e tyre në pushtetin vendor konstaton:

- Kushtetuta dhe Kodi Zgjedhor nuk i njohin Presidentit të drejtën për të anuluar zgjedhjet;
- Akti i Presidentit, në mënyrë të kundërligjshme, ka për qëllim ndërhyrjen në një proces zgjedhor tashmë të shpallur dhe të administruar sipas kritereve, kushteve dhe afateve të parashikuara në Kodin Zgjedhor, siç është procesi i nisur për organizimin dhe administrimin e zgjedhjeve të datë 30 Qershor 2019;
- Ky akt tenton të ndërhyjë drejtpërdrejtë në një proces që tashmë është në kompetencë të organit administrues të tij dhe si i tillë duhet shqyrtuar dhe vlerësuar nga organet e administrimit zgjedhor të parashikuara në Kodin Zgjedhor;
- Është detyrim i administratës zgjedhore, jo vetëm të garantojë ushtrimin e së drejtës së zgjedhjes sipas standardeve kushtetuese dhe ligjore nga shtetasit shqiptarë, por edhe ta mbrojë ushtrimin e kësaj të drejte nga çdo ndërhyrje e paligjshme e kryer apo që tentohet të kryhet, nga çdo person fizik apo juridik, duke mos lejuar cenimin e mbarëvajtjes së këtij procesi;
- Bazuar në parimin e ligjshmërisë dhe përgjegjësisë si dhe diskrecionit të organeve administrative, sipas të cilëve asnjë organ nuk ka detyrimin dhe nuk mban përgjegjësi ligjore nëse nuk zbaton një urdhër, akt, apo çfarëdo vendimi absolutisht të pavlefshëm dhe që bie në kundërshtim flagrant me Kushtetutën dhe ligjin;

- Ndërhyrjen e Presidentit të Republikës në këtë fazë të procesit zgjedhor si një mjet që ka cenuar rëndë barazinë e konkurrimit politik duke shkelur kështu paanësinë politike që Kushtetuta i ka veshur Presidentit të Republikës;

Kuvendi i Shqipërisë vlerëson se akti i Presidentit datë 10.06.2019 për shfuqizimin e dekretit nr. 10928, datë 05.11.2018 "Për caktimin e datës së zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore", është një akt absolutisht i pavlefshëm, i nxjerrë në kapërcim të kompetencave kushtetuese dhe ligjore të institucionit të Presidentit dhe si i tillë ai konsiderohet nul dhe sikur nuk ka ekzistuar asnjëherë."

I. iv. Kompetenca për caktimin e datës së zgjedhjeve për Kuvendin dhe organet e qeverisjes vendore i është dhënë Presidentit të Republikës shprehimisht nga Kushtetuta, neni 92, pika "gj" dhe nenet 9 e 10 të Kodit Zgjedhor.

Në lidhje me këtë kompetencë, Kodi Zgjedhor detajon më tej, duke parashikuar se:

- "Data e zgjedhjeve" është data e votimit, e caktuar me dekret të Presidentit të Republikës." (neni 2, pika 1)
- "Periudhë zgjedhore" është periudha e vitit, e përcaktuar në këtë Kod, gjatë së cilës zhvillohen zgjedhjet periodike të radhës për Kuvendin e Shqipërisë dhe organet e qeverisjes vendore." (neni 2, pika 15).
- "Zgjedhjet e përgjithshme për Kuvendin apo për njësitë e qeverisjes vendore zhvillohen njëherësh në të gjithë territorin e vendit brenda periudhës që shtrihet nga 15 marsi deri më 30 qershor ose nga 15 shtatori deri më 30 nëntor." (neni 8).

Në bindjen e KQZ, ky Dekret i dytë, i cili shfuqizon Dekretin e datës 05.11.2018 "Për zhvillimin e zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore më datë 30 qershor 2019" është akt administrativ absolutisht i pavlefshëm, në kuptim të nenit 108, paragrafi 2, germa "a" të Kodit të Procedurave Administrative (KPA) , sipas të cilit:

"Akti administrativ është absolutisht i pavlefshëm: a) kur vjen në kundërshtim të hapur dhe flagrant me një dispozitë urdhëruese të këtij Kodi dhe legjislacionit në fuqi lidhur me: i) **kompetencën** e organit publik".

Dekretin e dytë e vlerësojmë si një akt absolutisht të pavlefshëm, sepse organi përkatës, në këtë rast, ka ushtruar një kompetencë që ligji nuk ia njeh shprehimisht. Akti është absolutisht i pavlefshëm, jo thjesht në rastet kur vihet në dyshim kompetenca e organit, por kur organi ushtron një kompetencë që ligji nuk ia njeh shprehimisht.

Dekreti i dytë ka shkelur hapur dhe në mënyrë flagrante një dispozitë urdhëruese të ligjit e konkretisht:

Sipas parashikimeve të Kushtetutës, neni 92, germa gj, Presidenti "cakton datën e zgjedhjeve për Kuvendin, për organet e pushtetit vendor dhe për zhvillimin e referendumeve".

Ndërkohë, sipas parashikimeve të Neneve 93 dhe 94 të Kushtetutës, Presidenti i Republikës, në zbatim të kompetencave të tij, nxjerr dekrete. Presidenti i Republikës nuk mund të ushtrojë kompetenca të tjera përveç atyre që i njihen shprehimisht me Kushtetutë dhe që i jepen me ligje të nxjerra në pajtim me të (neni 94). Pra, sa më sipër, Presidenti i Republikës ka kompetencë (vetëm) të caktojë datën e zgjedhjeve. Çdo veprim tjetër i tij, që ka për pasojë mosushtrimin e kësaj kompetence, është i pavlefshëm.

Ndërsa Kushtetuta sanksionon se cili organ ka kompetencën e caktimit të datës së zgjedhjeve, është Kodi Zgjedhor që parashikon mënyrën se si përcaktohet data e zgjedhjeve, konkretisht sipas parashikimeve të neneve 9 dhe 10 të tij.

Kështu, sipas Nenit 9 të Kodit Zgjedhor, "1. Data e zgjedhjeve për Kuvendin caktohet me dekret nga Presidenti i Republikës, sipas rregullave të parashikuara në nenin 65 të Kushtetutës. Zgjedhjet për Kuvendin zhvillohen në një nga dy të dielat e fundit, brenda periudhës zgjedhore të përcaktuar në nenin 8 të këtij Kodi dhe në çdo rast jo më vonë se 30 ditë para datës së mbarimit të mandatit të Kuvendit. Në rast se mandati i Kuvendit përfundon më herët se 30 ditë nga fillimi i periudhës zgjedhore, zgjedhjet zhvillohen në periudhën zgjedhore pararendëse. Për efekt të këtij Kodi, mandati i Kuvendit mbaron në të njëjtën datë të të njëjtit muaj të vitit të katërt pas datës së mbledhjes së parë të tij.

2. Presidenti i Republikës nxjerr dekretin për caktimin e datës së zgjedhjeve për Kuvendin jo më vonë se 9 muaj para mbarimit të mandatit të Kuvendit. [...]. "

Neni 10 i Kodit Zgjedhor parashikon se: "1. Data e zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore caktohet me dekret nga Presidenti i Republikës. Për caktimin e datës së zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore, Presidenti zbaton rregullat e parashikuara në pikat 1 dhe 2 të nenit 9 të këtij Kodi.

2. Për efekt të këtij Kodi, mandati i organeve të qeverisjes vendore mbaron në të njëjtën datë të të njëjtit muaj të vitit të katërt pas datës së shpalljes me vendim të KQZ-së në shkallë vendi të rezultateve të zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore".

Kushtetuta, në nenin 65 të saj prezanton konceptin e "periudhës zgjedhore", i cili detajohet nga Kodi Zgjedhor kur parashikon në nenin 8 shprehimisht se: "Zgjedhjet ... për njësitë e qeverisjes vendore zhvillohen ... **brenda periudhës që shtrihet nga 15 marsi deri më 30 qershor ose nga 15 shtatori deri më 30 nëntor**. Bëjnë përjashtim nga ky rregull rastet e parashikuara në pikat 3, 4, 5 dhe 6 të nenit 9 të këtij Kodi."

Mbështetur mbi gjithë këtë bazë kushtetuese dhe ligjore, KQZ sjell në vëmendje se, **kompetenca e Presidentit mbi procesin zgjedhor lidhet vetëm me caktimin datës e zgjedhjeve, sipas rregullave të mirë përcaktuara nga ligji**. Dekreti i Presidentit, si akt nënligjor, del ekskluzivisht në zbatim të Kushtetutës dhe ligjit; ai nuk mund të rregullojë përtej urdhërimeve të tyre. Mbështetur mbi këtë bazë ligjore është edhe dekretimi i zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore të datës 30 qershor 2019, dekretim i cili duhet bërë brenda kornizës ligjore të Kodit Zgjedhor. Dekretimi duhet bërë duke respektuar periudhën zgjedhore (neni 8); dekretimi duhet bërë jo më vonë se 9 muaj përpara mbarimit të mandatit të të zgjedhurve vendorë... (neni 9). Presidenti i Republikës ka kompetencë të kufizuar në kohë dhe, tej kësaj kohe, ai nuk ka më asnjë kompetencë për të vepruar në këtë drejtim. Pra, as mund të ndryshojë dhe as mund të shfuqizojë datën e zgjedhjeve. Vetëm një ndryshim me ligj mund të lejojë ndryshimin apo të shfuqizimin e datës së zgjedhjeve, sikurse ka ndodhur në vitin 2007.

Të dyja këto parashikime të Kodit Zgjedhor nuk janë respektuar në nxjerrjen e dekretit të dytë, për rrjedhojë, janë momente që e bëjnë dekretin e dytë të Presidentit të Republikës të jetë në shkelje të hapur dhe në mënyrë flagrante me dispozitat ligjore të cituara më sipër.

Dekreti nr.11199, datë 10.06.2019 i Presidentit të Republikës vjen haptazi ndesh me *parimin e ligjshmërisë*, të parashikuar nga neni 4 i Kodit të Procedurave Administrative sipas të cilit "Organet publike ushtrojnë veprimtarinë e tyre në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, ... dhe legjislacionin e zbatueshëm në Republikën e Shqipërisë, brenda kufijve të kompetencave të tyre dhe në përputhje me qëllimin për të cilin janë dhënë këto kompetenca."

Ndërkohë që nxjerrja e dekretit për caktimin e datës së zgjedhjeve është kompetencë e Presidentit, ai ka diskrecion vetëm të caktojë një datë brenda "periudhës zgjedhore", por jo të shkojë përtej kësaj periudhe apo, aq më tepër, të mos caktojë fare datë e zgjedhesh, sikundër rezultoi tashmë kur, me një dekret të dytë, u shfuqizua Dekreti nr.10928, datë 05.11.2018 "Për zhvillimin e zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore më datë 30 qershor 2019" dhe u anulua data e zgjedhjeve 30.06.2019.

Neni 22 i Kodit të Procedurave Administrative parashikon se: "Kompetencat e organeve publike janë të përcaktuara me ligj, Ushtrimi i tyre është i detyrueshëm."

Duke e lënë vendin pa datë zgjedhesh, Presidenti i Republikës me vetëdije të shpallur refuzon të zbatojë urdhërimin Kushtetues të parashikuar nga neni 92, pika "gj", që e detyron të caktojë datën e zgjedhjeve. Kompetenca e një organi publik nuk është një e drejtë, por një detyrë të cilën legjislacioni ia ka ngarkuar organit përkatës që ta ushtrojë, dhe ta ushtrojë brenda kufijve të diskrecionit të njohur nga ligji.

Sipas nenit 1 të Kushtetutës, "3. Qeverisja bazohet në një sistem zgjedhesh të lira, të barabarta, të përgjithshme e *periodike*", kurse sipas nenit 109 po aty, "organet përfaqësuese [dhe ekzekutive] të njësive bazë të qeverisjes vendore zgjidhen *çdo katër vjet*".

Shfuqizimi i dekretit që përcakton datën 30 Qershor 2019 si datë për zgjedhjet e organeve vendore, është një shkelje e hapur dhe flagrante e parashikimeve të mësipërme kushtetuese dhe ligjore.

Në rastin konkret, periodiciteti është cënuar. Cenimi i këtij parashikimi bie ndesh edhe me nenin 3 "E drejta për zgjedhje të lira" të Protokollit shtesë të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe të Lirive Themelore Paris, 20.III.1952, ku parashikohet shprehimisht se "Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër të organizojnë në intervale të arsyeshme kohore zgjedhje ...". Sa më sipër, në mbështetje të nenit Neni 109, paragrafët 1 dhe 2, të Kushtetutës "Organet përfaqësuese të njësive bazë të qeverisjes vendore janë këshillat, të cilët zgjidhen çdo katër vjet me zgjedhje të përgjithshme, të drejtpërdrejta dhe me votim të fshehtë. Organi ekzekutiv i bashkisë ose i komunës është kryetari, i cili zgjidhet drejtpërdrejt nga populli në mënyrën e parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni", parashikim i cili, nëpërmjet dekretit të dytë vlerësojmë se është cënuar. Kujtojmë, se në përputhje me parashikimet e nenit **Neni 122, paragrafi 1** dhe 2 i kushtetutës, "Çdo marrëveshje ndërkombëtare e ratifikuar përbën pjesë të sistemit të brendshëm juridik pasi botohet në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë. Ajo zbatohet në mënyrë të drejtpërdrejtë, përveç rasteve kur nuk është e vetëzbatueshme dhe zbatimi i saj kërkon nxjerrjen e një ligji. **2. Një marrëveshje ndërkombëtare e ratifikuar me ligj ka epërsi mbi ligjet e vendit që nuk pajtohen me të.**"

Çdo ndryshim i datës së zgjedhjeve çon në zgjatjen e mandatit të organeve vendore, gjë e cila është e ndaluar. Kjo zgjatje, bie ndesh me detyrimin kushtetues të periodicitetit të zgjedhjeve. Sovraniteti i takon popullit dhe populli e ushtron atë përmes zgjedhjeve. Presidenti, KQZ, etj., janë organe publike që me veprimtarinë e tyre, mundësojnë procedurat praktike për realizimin e

sovrانيتit. Këto organe publike nuk mund të bëhen pengesë me veprimet apo mosveprimet e tyre. Kjo, jo vetëm është e palejueshme nga ligji, por është antiligjore.

Në respekt të Nenit 110 të KPA, "Akti administrativ absolutisht i pavlefshëm nuk sjell asnjë pasojë juridike, pavarësisht faktit nëse është konstatuar apo jo si i tillë. Ai konsiderohet se nuk ekziston." Çdo subjekt publik a privat që ndesh një akt të tillë nuk i nënshtrohet rregullave të tij dhe nuk e merr parasysh gjatë veprimtarisë së tij.

Për pasojë, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, i vetëdijshëm se nuk është ai organi publik që mund të shfuqizojë një akt administrativ të një organi tjetër publik, në pozitën e "organit që është kompetent të shqyrtojë mjetet ligjore administrative" (ankimin administrativ) sipas pikës 2 të nenit 110 të KPA, "ka detyrimin ligjor të konstatojë pavlefshmërinë absolute të aktit administrativ" Dekretit nr.11199, datë 10.06.2019 të Presidentit të Republikës (sipas detyrimit që parashikon neni 111 i KPA). KQZ e konsideron këtë dekret sikur nuk ekziston. Në mbështetje të parashikimeve të neneve 110 dhe 111 të Kodit të Procedurave Administrative, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, duke qenë organi më i lartë shtetëror i përhershëm i ngarkuar për administrimin e zgjedhjeve në përputhje me rregullat e caktuara në Kodin Zgjedhor në Republikën e Shqipërisë, duke u njohur edhe me aktin në fjalë, e konstaton atë si absolutisht të pavlefshëm, nul, sikur nuk ekziston dhe vijon punën për realizimin me sukses të procesit zgjedhor për zgjedhjet e organeve të pushtetit vendor të datës 30.06.2019.

Qëndrimi i mësipërm i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve miratohet dhe përkrahet edhe nga Kuvendi i Republikës. Në Rezolutën e tij të datës 13.06.2019, Kuvendi shprehet se:

"Kuvendi i Shqipërisë mbështet qëndrimin e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve për vijimin e procesit zgjedhor dhe inkurajon këtë organ të vijojë të mbrojë pacenueshmërinë si dhe të garantojë vazhdimësinë e procesit zgjedhor për zgjedhjet vendore të datës 30 Qershor 2019 nisur si rrjedhojë e zbatimit të Dekretit të Presidentit nr. 10928, datë 05.11.2018 "Për caktimin e datës së zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore", duke e njohur këtë të fundit si të vetmin akt të ligjshëm të nxjerrë nga Presidenti i Republikës së Shqipërisë në kuadër të zgjedhjeve vendore 2019.

Kuvendi i Shqipërisë i bën thirrje të gjitha organeve publike që ngarkohen nga ligji me detyra në kuadër të mbarëvajtjes dhe organizimit të zgjedhjeve vendore të Qershorit 2019 të konsiderojnë si inekzistent aktin e Presidentit datë 10.06.2019 për shfuqizimin e dekretit nr. 10928, datë 05.11.2018 dhe të vijojnë përmbushjen e detyrave të tyre sipas përcaktimeve në legjislacionin përkatës për të garantuar të drejtën kushtetuese të shtetasve shqiptarë për të zgjedhur përfaqësuesit e tyre në pushtetin vendor."

I. v. KQZ sjell në vëmendje gjithashtu se, nga nëntori 2018, kohë e cila korrespondon me caktimin e datës 30 qershor 2019 si datë për zgjedhjet vendore, si rrjedhojë e aktit të ligjshëm të dekretimit të zgjedhjeve të datës 30 qershor 2019, i cili ka dhënë efektet e tij në vijimësi, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve është në ushtrim të veprimtarisë së parashikuar nga Kodi Zgjedhor, e në këto kushte,

- Janë ngritur KZAZ;
- Janë përgatitur dhe shpallur listat e zgjedhjeve;
- Eshte bërë regjistrimi i subjekteve zgjedhorë;
- Janë depozituar listat e kandidatëve të partive politike;

- Ka filluar fushata zgjedhore;
- Janë tenderuar fonde të konsiderueshme publike, rreth 330 milionë Lekë të rinj.

Është detyrim i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve të kujdeset për të mirën publike dhe financat e taksapaguesit shqiptarë.

II. Përsa i përket thelbit të kërkesës, asaj për ç’regjistrimin e kërkuarit-subjekt zgjedhor nga gara për zgjedhjet vendore të datës 30.06.2019 si dhe të heqjes së emrit të partisë “Partia e Uniteti Kombëtar”, siglës, shkronjave nistore “PUK” dhe emrit të kryetarit të partisë, z.Idajet Beqiri, nga përmbajtja e fletës së votimit të prodhuar për zgjedhjet në fjalë, KQZ vlerëson se kjo kërkesë është e pa bazuar në ligj, pas sjell pasoja të rënda për procesin zgjedhor dhe duhet rrëzuar.

Kushtetuta dhe Kodi Zgjedhor, i njohin çdo individ dhe subjekti juridik-Parti politike të drejtën për të marrë pjesë në zgjedhjet e përgjithshme dhe ato vendore. Partitë politike përbëjnë *conditio sine qua non* për ekzistencën e pluralizmit politik, i cili evidentohet nga neni 3 i Kushtetutës si një nga parimet bazë të formimit të Shtetit shqiptar. Pjesëmarrja e tyre në zgjedhje është domosdoshmëri, si përsa i përket ngritjes dhe përpunimit të vetëdijes politike dhe ideologjike të shtetasve-votues, ashtu edhe për të identifikuar dhe mbështetur mes këtyre të fundit kandidatët që do të garojnë për marrjen e posteve publike. Pikërisht për këto arsye, edhe e drejta e partive politike për t’u regjistruar dhe marrë pjesë në zgjedhjet e përgjithshme për Kuvendin si dhe për ato për zgjedhjen e organeve të pushtetit vendor është parashikuar nga Kushtetuta dhe detajuar nga Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë (neni 64).

Partitë politike, nga na tjetër, ndonëse janë subjekte të së drejtës që funksionojnë në ambientin publik, formalisht janë subjekte juridike të së drejtës private. Në këtë kuptim, ato prezumohet se kanë një vullnet të tyrin, përmes të cilit vendosin lirisht të marrin apo jo pjesë në zgjedhje. Sikundër u theksua më lart, për shkak të rëndësisë së madhe për shëndetin dhe mbarëvajtjen e pluralizmit politik në një shoqëri demokratike, legjislatori është kujdesur pozitivisht të rregullojë aspekte të regjistrimit të partive politike në zgjedhje (neni 64 i Kodit Zgjedhor) dhe të vendosjes së kredencialeve të tyre në fletën e votimit (neni 98 i Kodit Zgjedhor).

Nga ana tjetër, legjislatori nuk ka parashikuar përsa i përket mundësisë së tërheqjes së partive politike (e në përgjithësi të subjekteve zgjedhore) pas regjistrimit të tyre nga KQZ dhe miratimit të listave shumëmemrore të kandidatëve. Ka një maksimum të gjithë pranuar të së drejtës, sipas së cilës, në parim, legjislatori konsiderohet se është i arsyeshëm. Për pasojë, KQZ vlerëson se mungesa e këtij rregullimi specifik nuk është *ometim* legjislativ, por mungesë e qëllimshme e vullnetit të legjislatorit për të parashikuar një lejim të tillë. KQZ, duke kujtuar se Kodi Zgjedhor është përpara së gjithash një akt normativ me natyrë të theksuar procedurale, thekson se, ndryshe nga e drejta materiale, sipas së cilës “çdo gjë që nuk ndalohej, lejohet”, në të drejtën procedurale, “çdo gjë që nuk lejohet, ndalohej”.

Lejimi për t’u regjistruar nga gara zgjedhore, veçanërisht pasi procesi i shtypjes së fletëve të votimit ka përfunduar, do të vinte ndesh edhe me parimin e sigurisë juridike dhe do të cenonte të drejtat e fituara nga subjektet e tjerë pjesëmarrës në zgjedhje, të cilëve do t’u mohohej padrejtësisht e drejta e marrjes pjesë në zgjedhje, pasi heqja/fshirja e emrit të një subjekti zgjedhor është e mundur vetëm përmes shkatërrimit të plotë të të gjitha fletëve të votimit ku gjendet subjekti në fjalë. Fare pak ditë përpara datës së zgjedhjeve është objektivisht e pamundur për KQZ të realizojë procedura të reja prokurimi dhe të printojë (përmes operatorit ekonomik fitues) fletë të tjera votimi pa kredencialet e subjektit politik që ndryshon vullnet për të

marrë pjesë në zgjedhje. Procedura e re me patjetër nënkupton edhe shpenzime monetare të tjera, duke qenë se fletët e votimit kanë një kosto të caktuar, të konsiderueshme. Për më tepër, lejimi i këtij precedenti mund të hapë rrugë që ai të përsëritet edhe nga subjekte të tjerë zgjedhorë, me pasojë afatshkurtër shtyrjen e procesit zgjedhor dhe pasojë afatgjatë banalizimin e tij.

Në lidhje me këtë vendimmarrje, KQZ sjell për analogji edhe rastet kur ka vendosur më herët rrëzimin e kërkesave (në thelb të ngjashme) të kandidatëve individualë për t'u çregjistruar. Kjo vendimmarrje e KQZ është certifikuar si nga Kolegji zgjedhor, ashtu edhe nga raportet e OSBE-ODIHR.

Duke përfunduar, KQZ gjykon se kjo qasje e adoptuar prej saj është konform parimit të proporcionalitetit, pasi nuk krijon asnjë pasojë negative të pariparueshme për subjektin zgjedhor kërkues. Ndërhyrja në lirinë e subjektit, nëse perceptohet si e tillë, merr në vlerësim të gjitha rrethanat e tjera shumë të rëndësishme dhe, në këtë balancë, iu jep atyre përparësi, me qëllim realizimin e zgjedhjeve dhe forcimin e demokracisë pluraliste në Shqipëri.

PËR KËTO ARSYE

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve mbështetur në nenin 23, pika 1, germa a, nenin 67, pikat 2, 4, 5, dhe 6, të Ligjit nr.10019, datë 29.12.2008 "Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar

V E N D O S I:

1. Rrëzimin e kërkesës së Partisë Uniteti Kombëtar për ç'regjistrim nga zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore, të datës 30 Qershor 2019 dhe heqjen emrit nga fletët e votimit, të Partisë Uniteti Kombëtar.
2. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.
3. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim në Kolegjin Zgjedhor pranë Gjykatës së Apelit Tiranë, brenda 5 ditëve nga shpallja e tij.

Denar BIBA -

Zv/Kryetar

Bledar SKËNDERI-

Anëtar

Nr. 836 i Vendimit

Data 13.06.2019 e Vendimit

Ora 12:00 e vendimit

Për shqyrtimin e kërkesës të partisë Uniteti Kombëtar për çregjistrimin nga zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 30 Qershor 2019

Edlira JORGAQI-

Anëtare

Rezarta BITRI

Anëtare

Nr. 836 i Vendimit

Data 13.06.2019 e Vendimit

Ora 12:00 e vendimit

Për shqyrtimin e kërkesës të partisë Uniteti Kombëtar për cregjistrimin nga zgjedhjet për organet e qeverisjes
vendore të datës 30 Qershor 2019